

OSNOVNA ŠKOLA HRVATSKI LESKOVAC

PROTOKOL ZA POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA U ŠKOLI

Temeljem odredaba Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2004.), Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/13), čl. 125. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 05/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19 i 64/20) i odredaba Statuta Osnovne škole Hrvatski Leskovac, ravnateljica školske ustanove Dubravka Ljubičić. dipl. učit., donosi 28.10.2022. godine

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA U ŠKOLI

Članak 1.

Protokol postupanja u slučaju nasilja u školi (u daljem tekstu: Protokol) odnosi se na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, kao i svih radnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Protokolom se planiraju načini postupanja zaposlenika škole u slučaju nasilja u školi.

Protokol treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u školi. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Sa sadržajem protokola trebaju biti upoznati svi zaposlenici škole, učenici i roditelji.

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. općeprihvaćenu definiciju nasilja
2. postupanje u slučaju vršnjačkog sukoba
3. postupanje u slučaju nasilja među djecom
4. postupanje u slučaju nasilja odrasle osobe nad maloljetnom osobom
5. postupanje u slučaju nasilja maloljetne osobe nad odraslom osobom
6. obrasci.

Članak 3.

Koordinatori protokola o postupanju u slučaju nasilja su:

1. *ravnateljica školske ustanove*, Dubravka Ljubičić,
2. *stručna suradnica pedagoginja* Margerita Kljajić i
3. *zamjenica ravnateljice*, Tamara Rukavina.

Osoba imenovana za sprječavanje nasilja u školi je *stručna suradnica pedagoginja* Margerita Kljajić.

Članak 4.

Pod pojmom nasilja podrazumijeva se nasilje definirano Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojega je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004. godine.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira da li je kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece
- negativni postupci, kao što su primjerice: ogovaranje, nazivanje pogrđnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje definiraju sljedeći elementi:

- namjera da se drugoj osobi nanese šteta, ozljeda, sramota ili bol
- intenzitet i trajanje
- moć nasilnika
- ranjivost i nemoć žrtve
- manjak podrške
- posljedice.

U svim slučajevima škola je dužna poduzimati postupke i mjere sukladno Protokolu Vlade.

Članak 5.

VRŠNJAČKI SUKOB

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od sukoba vršnjaka.

Sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

- nema elemenata navedenih za nasilje
- osobe u sukobu nemaju namjeru nanošenja ozljeda i štete, nema nesrazmjera moći
- nema težih posljedica
- mogu dati razloge zašto su u sukobu
- sukobljeni se mogu ispričati i prihvatiti rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
- slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
- mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba

Svaki zaposlenik škole dužan je prekinuti vršnjački sukob.

Članak 6.

POSTUPANJE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOB

U slučaju vršnjačkog sukoba svaki zaposlenik škole dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među djecom
2. obavijestiti o sukobu razrednika, stručnu suradnicu pedagoginju, zamjenicu ravnateljice ili ravnateljicu škole
3. razrednik, stručna suradnica pedagoginja, zamjenica ravnateljice ili ravnateljica će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima
4. dogovoriti će se s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nema gubitnika ili pobjednika te da jedan drugome nadoknade eventualnu štetu
5. tražit će se od učenika da popune odgovarajući obrazac o događaju
6. u slučaju da učenik češće ulazi u takve sukobe s vršnjacima razrednik i stručna suradnica pedagoginja pozvat će roditelje u školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku
7. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili defektološka pomoć) u školi ili izvan škole u dogovoru s roditeljima (starateljima)
8. ako učenik učestalo krši pravila, ne poštuje ogovore, ne prihvaća restituciju, škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom i zakonom
9. u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja, škola će postupiti po čl. 5. ovog Protokola

Članak 7.

POSTUPANJE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG NASILJA

U slučaju nasilja među učenicima škole svaki zaposlenik škole je dužan:

- prekinuti nasilno ponašanje i odvojiti učenike
- pružiti podršku i pomoć žrtvi nasilja
- o događaju obavijestiti razrednika/e učenika sudionika nasilja, pedagoginju ili ravnateljicu.

Po prijavi nasilja ili dojavi o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja dužne su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika odgojno – obrazovne ustanove ili po potrebi pozvati djelatnike policije;
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati praćenje djeteta od strane stručne osobe liječniku, te pričekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika;
- odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike, te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti;

- po prijavi, odnosno dojavu nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika odgojno-obrazovne ustanove, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu;
- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja;
- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaju o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja;
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece, koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći djeci, svjedocima nasilja;
- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje uz nazočnost stručne osobe, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a odgojno-obrazovna ustanova će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi;
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta, te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje (centri za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovaništa i slično) i izvijestiti ih o obvezi odgojno-obrazovne ustanove da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, Uredima državne uprave u županijama, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu;
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima te o događaju izvijestiti Učiteljsko vijeće škole.

Članak 8.

POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA ODRASLE OSOBE NAD MALOLJETNOM OSOBOM

Svaki zaposlenik škole koji primijeti nasilje nad učenikom/učenicom koje čini odrasla osoba (zaposlenik škole, roditelj, roditelj drugog djeteta, nepoznata osoba) dužan je:

- prekinuti nasilje. Ako nije u stanju prekinuti nasilje treba pozvati pomoć ravnateljice, stručne suradnice pedagoginje ili drugog zaposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome mora obavijestiti ravnateljicu i stručnu suradnicu pedagoginju
- u slučaju ozljede ili sumnje na ozljedu potrebno je dijete odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili Centra za socijalnu skrb

- ravnateljica je dužna nasilnu osobu upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja te o obvezi da o slučaju obavijesti Centar za socijalnu skrb i Gradski ured nadležan za odgoj i obrazovanje te Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- ravnateljica je obvezna događaj prijaviti policiji, Centru za socijalnu skrb, Gradskom uredu nadležnom za odgoj i obrazovanje te Ministarstvu znanosti i obrazovanja
- stručna suradnica pedagoginja dužna je obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprečavanja dugoročnih posljedica traume, a tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnateljicu supotpisuje
- kada stručna suradnica obavi razgovor s djetetom, ravnateljica, stručna suradnica, razrednik ili član Učiteljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan nje.

Članak 9.

POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA MALOLJETNE OSOBE (UČENIKA/CE) PREMA ODRASLOJ OSOBI

- u slučaju da je bilo koji zaposlenik škole doživio nasilje od strane učenika, slučaj treba prijaviti ravnateljici ili stručnoj suradnici pedagoginji
- ravnateljica ili stručna suradnica pedagoginja će obavijestiti roditelje ili skrbnike učenika koji je bio nasilan
- stručna suradnica pedagoginja treba obaviti razgovor s nasilnim učenikom, u nazočnosti razrednika/razrednice te o razgovoru voditi službenu zabilješku i ukoliko je potrebno, uputiti roditelje na pomoć koju mogu dobiti izvan škole.
- ravnateljica je dužna o svemu izvijestiti Centar za socijalnu skrb, Gradski ured nadležan za odgoj i obrazovanje, a u težim slučajevima nasilja i policiju. Kada je uključena policija, o slučaju treba obavijestiti Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, prvo usmenim putem, a zatim pisanim putem
- u slučaju prijetnji nasiljem, škola je dužna obavijestiti policiju.

Članak 10.

EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Škola vodi posebnu *Evidenciju o sukobima i nasilju u školi*. Taj obrazac popunjava član Učiteljskog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog ili stručna suradnica pedagoginja. Zapis o događaju iz Evidencije sastavni je dio izvješća škole o događaju. Svaka osoba (učenik, učitelj ili drugi radnik škole) koja je izazvala sukob ili nasilje popunjava neposredno nakon događaja *Obrazac za opis događaja* te ga predaje ravnateljici ili stručnoj suradnici škole. Taj obrazac za opis događaja sastavni je dio ovog Protokola. Za svaki događaj potrebno je voditi *Zabilješku o razgovoru*.

1. Obrazac za dojavu

Sastavni dio ovog Protokola je Obrazac za dojavu. Kada je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi zbog čega je škola uključila i policiju, o takvim situacijama potrebno je prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom izvijestiti kontakt osobu u Uredu znanosti i obrazovanja. Usmenu obavijest Uredu može dati svaki djelatnik Škole, a pismenu obavijest, kao i eventualnu izjavu za medije, isključivo ravnateljica Škole.

Obrazac za dojavu

ŠKOLA:	RAVNATELJICA:	TEL:
ADRESA:	DATUM:	FAX:
Osoba koja je doživjela nasilje		
Datum i vrijeme događaja		
Mjesto događaja		
Posljedice događaja		
Poduzete mjere		
Tko šalje informaciju		

2. Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi

Škola vodi posebnu *Evidenciju o sukobima i nasilju u školi*. Taj obrazac popunjava član Učiteljskog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapis o događaju iz Evidencije sastavni je dio izvješća škole o događaju.

EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

DATUM	SUDIONICI DOGAĐAJA	MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA	OPIS DOGAĐAJA	PODUZETE MJERE	OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGAĐAJ

3. Obrazac za opis događaja

Osnovna škola Hrvatski Leskovac

OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA

Ime i prezime učenika/ce:

Razred:

Razrednik:

- 1. Što se dogodilo? Opiši događaj – što, tko, gdje i kada?**

- 2. Što si time želio/željela postići?**

- 3. Jesi li time prekršio/la neko od razrednih pravila? Koje?**

- 4. Kad bi mogao/la vratiti vrijeme unatrag što bi drugačije učinio?**

- 5. Što ćeš učiniti da ispraviš pogrešku?**

Datum:

Potpis učenika/ce:

4. Zabilješka o razgovoru

OŠ HRVATSKI LEŠKOVAC

ZABILJEŠKA O RAZGOVORU

Datum:

Vrijeme:

SUDIONICI RAZGOVORA:

TEMA RAZGOVORA:

Zabilješka:

Potpis sudionika:

Razgovor obavio/la:

Članak 11.

Škola Kurikulumom te Godišnjim planom i programom rada predviđa provođenje aktivnosti prevencije nasilja i promicanja modela nenasilnog rješavanja sukoba te zaštite prava učenika.

Članak 12.

Ovaj Protokol stupa na snagu dan nakon dana objave na oglasnoj ploči škole.

Ravnateljica školske ustanove:

Dubravka Ljubičić, dipl.učit.

KLASA: 003-08-01/22-01/13
URBROJ: 251-724-01-22-1
Hrvatski Leskovac, 28.10.2022.

Protokol postupanja u slučaju nasilja u školi objavljen je na oglasnoj ploči 28. listopada 2022. godine